

ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Szerkesztőségi
elköszönés 97

HIV/AIDS Magyarország,
2016.december 31. 100

Fertőző
betegségek
adatai 105

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

SZERKESZTŐSÉGI ELKÖSZÖNÉS

Tisztelt Olvasóink! Kedves Kollégák!

Mint Önök előtt ismeretes, az ÁNTSZ országos intézeteinek átszervezése következtében 2017. március 31-ével szétválásos jogutódlással megszűnt az Országos Epidemiológiai Központ (OEK). Ennek megfelelően az OEK kiadványa, az **Epinfo** sem készülhet tovább változatlan formában a jelentős szervezeti, illetve személyi változások következtében.

Bizonyára megszokottá vált, hogy az **Epinfo** az elmúlt 24 évben minden héten megjelent, és így csaknem negyedszázadon keresztül a maga eszközeivel segítette, támogatta a hazai járványügyi tevékenységet.

A heti kiadványok és különszámok egységes információs, továbbképzési gyakorlati tanácsadó szerepet vállaltak fel. A heti bulletinben napjainkig **13 680** oldal terjedelemben az aktuális szakmai információk kerültek publikálásra, míg különszámokban **3 980** oldalon az OEK módszertani levelei, útmutatói, tájékoztatói jelentek meg. A Szerkesztőség folyamatos újításokkal igyekezett továbbfejleszteni a folyóiratot, megőrizve annak szakmai színvonalát.

A közlések alapját a rendelkezésre álló hazai adatok, a nemzetközi szervezetek állásfoglalásai, ajánlásai, valamint a hiteles és bizonyítékokkal

megalapozott szakmai alapelvek és gyakorlatok ismertetése adta. Fontos szempontként szerepelt az igényes szövegezés és a magyar járványtani-járványügyi szakmai nyelv tradícióinak, értékeinek megtartása illetve erősítése is, figyelemmel az új fogalmaknak a hazai járványügyi gyakorlatba történő bevezetésére.

A 24 évfolyam tartalomjegyzékét áttekintve meglevenednek a múlt szakmai eseményei, kihívásai. Megállapítható, hogy a folyóirat mind a hazai, mind a globális jelentőséggel bíró fertőző betegségek, járványok és az ezekhez kapcsolódó területek valamennyi fontos aspektusát tárgyalta, így például a betegségek hazai és nemzetközi előfordulását, járványügyi sajátosságait és azok változásait, a hazai veszélyeztetettséget, a megelőző ajánlásokat és óvintézkedéseket.

Az Újság hírt adott a számottevő aktuális szakmai programokról, rendezvényekről és eseményekről.

Az **Épinfo**-ban megjelenő cikkek szerzői jellemzően az OEK szakemberei – kiemelten a Járványügyi és a Kórházi járványügyi osztály munkatársai – voltak. A lap szerkesztése a napi rutin feladatok ellátása mellett, külön juttatás nélkül történt; az **Épinfo** hetente történő megjelenése a szerkesztőségi tagok szakmai elkötelezettségének volt köszönhető. A médiában és a nemzetközi szakirodalomban megjelenő információk tengerében az **Épinfo** folyamatosan biztosította a járványügyi témákban tájékozódni kívánók számára a hiteles, ellenőrzött szakmai információkat. 2011-ben az **Épinfo** Szerkesztősége felelősségteljes, példamutató munkája megbecsüléseként a Nemzeti Erőforrás Minisztertől Elismerő Oklevelet kapott.

Köszönjük Tisztelt Olvasóink mindenkori érdeklődését, folyamatos támogatását, visszajelzéseit és bizalmát.

Az **Épinfo** szerkesztősége

A jelenlegi szerkesztőség munkatársai: Dr. Melles Márta főszerkesztő
Dr. Csohán Ágnes főszerkesztő-helyettes
Dr. Krisztalovics Katalin olvasószerkesztő
Dr. Kurcz Andrea szerkesztő
Báder Mariann technikai szerkesztő

Az **Epinfo** alapító főszerkesztője: Dr. Straub Ilona

Az **Epinfo** szerkesztőség korábbi munkatársai: Dr. Csórián Erzsébet szerkesztő
Dr. Petrás Győző szerkesztő
Dr. Böröcz Karolina szerkesztő
Lendvai Gyuláné szerkesztő
Kissné Sponga Zsuzsa technikai szerkesztő
Mosonyi Ildikó technikai szerkesztő

A kiadvány nyomtatott formája az Országos Közegészségügyi Intézet majd az Országos Tisztifőorvosi Hivatal nyomdájában készült.

Vezető: Vizinger Ferenc, **jelenleg:** Novák Anikó.

HAZAI INFORMÁCIÓ

HIV/AIDS – MAGYARORSZÁG, 2016.december 31.

A regisztrált HIV-fertőzött személyek nemenkénti megoszlása

a verifikálás éve szerint

Év	Férfi	Nő	Ismeretlen	Összesen
1985-2010	1485	233	235	1953
2011	122	12	28	162
2012	186	14	19	219
2013	191	17	32	240
2014	213	20	38	271
2015	196	26	49	271
2016	171	21	36	228
Összesen	2564	343	437	3344

A regisztrált HIV-fertőzött személyek rizikócsoportok szerinti megoszlása

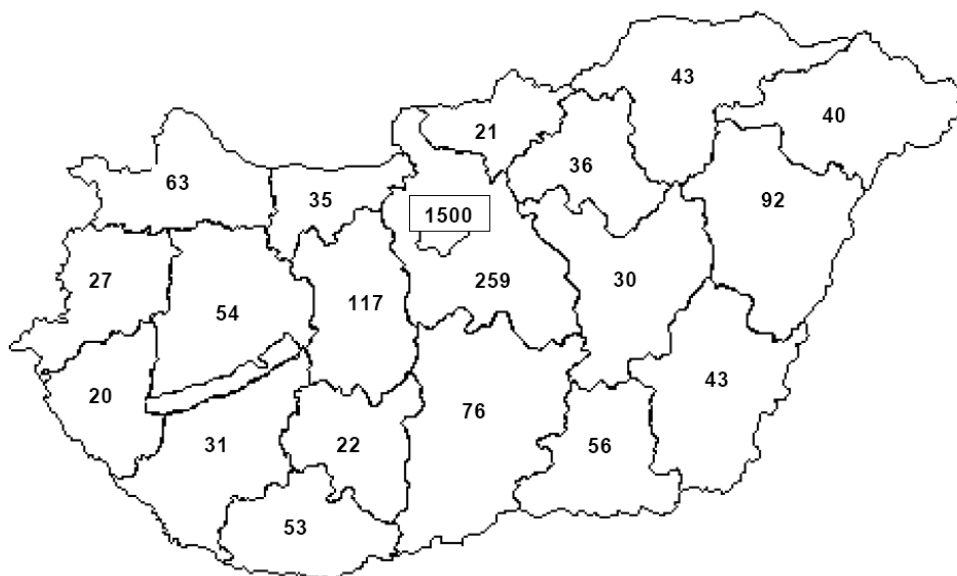
Év	Rizikócsoportok								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofília	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószer- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1985-2010	1068	321	32**	23**	22**	16**	9	462	1953
2011	106	19	0	2*	0	0	0	35	162
2012	149	24	0	1*	0	0	1	44	219
2013	163	24	0	0	1*	0	1	51	240
2014	173	28	0	0	1	0	1	68	271
2015	133	21	0	0	2	0	2	113	271
2016	117	28	0	0	3**	0	1*	79	228
Együtt	1909	465	32**	26**	29**	16*	15**	852	3344

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

A nyilvántartott HIV-pozitív magyar és külföldi személyek* területenkénti megoszlása

(n=2618)

*A térkép nem tartalmazza az anonim és az ismeretlen lakóhelyű HIV-pozitív személyeket.

**A bejelentett AIDS-betegek megoszlása
a megbetegedés éve és nemek szerint**

Év	Férfi	Nő	Összesen
1986-2010	545	78	623
2011	27	5	32
2012	45	3	48
2013	38	4	42
2014	41	10	51
2015	37	6	43
2016	45	8	53
Összesen	778	114	892

Év = Az AIDS diagnózis felállításának éve

Az AIDS-betegek rizikócsoporthoz szerinti megoszlása

Év	Rizikócsoporthoz								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofiliás	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószert- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1986-2010	423	117	20	14**	6**	8*	3	32	623
2011	24	7	0	0	0	0	0	1	32
2012	37	6	0	0	0	0	1	4	48
2013	30	10	0	0	0	0	0	2	42
2014	37	12	0	0	0	0	0	2	51
2015	33	7	0	0	2	0	1	0	43
2016	41	10	0	0	2*	0	0	0	53
Együtt	625	169	20	14**	10**	8*	5	41	892

Év= az AIDS megbetegedés éve

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

**AIDS okozta halálozások évenként,
nemenkénti megoszlásban**

Év	Férfi	Nő	Összesen
1987-2010	289	26	315
2011	10	2	12
2012	7	2	9
2013	7	0	7
2014	14	1	15
2015	10	1	11
2016	9	1	10
Összesen	346	33	379

Év= a halálozás éve

Az AIDS-ben meghaltak rizikócsoporthoz szerinti megoszlása

Év	Rizikócsoporthoz								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofiliás	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószer- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1987-2010	232	33	13	11**	3	3*	1	19	315
2011	6	5	0	0	0	0	0	1	12
2012	5	2	0	0	0	0	0	2	9
2013	5	1	0	0	0	0	0	1	7
2014	11	2	0	0	0	0	0	2	15
2015	10	0	0	0	0	0	1	0	11
2016	8	1	0	0	1*	0	0	0	10
Együtt	277	44	13	11**	4**	3*	2	25	379

Év= az AIDS megbetegedés éve

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

**A 2016-ban regisztrált HIV-fertőzöttek, és az újonnan bejelentett
AIDS-betegek száma korcsoportok szerint, Magyarország**

Életkor a bejelentés évében	HIV- fertőzöttek száma	AIDS-betegek száma
0-4	-	-
5-9	-	-
10-14	-	-
15-19	4	-
20-24	24	1
25-29	42	6
30-34	33	10
35-39	40	16
40-44	23	9
45-49	14	6
50-54	7	-
55-59	3	2
60-	6	3
Összesen	196	53

A táblázat nem tartalmazza az ismeretlen korú személyeket.

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

Az Országos Szakmai Információs Rendszer Járványügyi Szakrendszerének Fertőzőbeteg-jelentő alrendszerét kiszolgáló **statisztikai** funkcionalitásnak az **évváltás óta fennálló hibája** miatt a heti jelentés alapját képző táblázatok nem a programozott eljárásrend alapján készültek el, így azok nem kerülnek publikálásra.

Az adatbázis célzott lekérdezése révén kapott adatok szerint, a **2017. március 20-26.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az év első 12 hetében nyilvántartásba került adatok alapján az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **campylobacteriosis** megbetegedések száma (1463) ötödével volt kevesebb, mint az előző év azonos időszakában (1874). A héten bejelentett esetek 27%-a a fővárosból érkezett. A **salmonellosisok** ez évi kumulatív száma (881) 12%-kal haladta meg az előző év azonos időszakát jellemző értéket (784). A 12. héten a legtöbb megbetegedést (10) Bács-Kiskun megyében regisztrálták.

Az év során nyilvántartásba került **rotavírus-gastroenteritisek** száma (2204) háromnegyedével volt több, mint az előző év azonos időszakában (1251). A héten 41-41 megbetegedést - az összes megbetegedés harmadát - jelentette Hajdú-Bihar megye és Budapest.

A héten **két új közösségi gastroenteritis-járványt** jelentettek. Mindkettő étel-miszer fogyasztásával volt összefüggésbe hozható, egyik közülük tömeges méretű volt.

Egy **Fejér megyei** szállodában szervezett konferencia 128 résztvevője közül március 23-án este és másnapra virradó éjszaka során **55 fő** (54 résztvevő és egy családtag, aki szintén fogyasztott a felszolgált ebédből) betegedett meg. Vezető tünet a hányinger, a hirtelen kezdődő hányás, majd a hasmenés volt. A tünetek enyhék voltak, rövid időn belül megszűntek. Kórházi kezelés nem vált szükségessé. A járvány terjesztésével az ebédre kínált menüsört gyanúsították (sertéspörkölt, tarhonya, káposztasaláta), melyet 10.30-ra készítettek el,

és az ebédeltetés végéig (13.00) konyhai hőmérsékleten tároltak. Öt betegtől küldtek székletmintát mikrobiológiai vizsgálatra. A statisztikai elemző vizsgálat megkezdődött, a kohorsz vizsgálatához szükséges 54 beteg és 40 tünetmentes fogyasztó által kitöltött kérdőív feldolgozása folyamatban van. Az élelmiszerbiztonsági hatóság a főzőkonyhán tapasztalt hiányosságok miatt annak működését a hiányosságok felszámolásáig felfüggesztette, élelmiszer- és környezeti mintákat vettek mikrobiológiai vizsgálat céljából.

Egy **Békés megyei** idősotthon három telephelyén azonos időpontban (március 13-án 22.00 órakor) a gondozottak közül **25** fő hasonló tünetekkel betegedett meg. Tüneteik: hányinger, hányás, hasmenés hasi görcsrel. A betegek pár nap alatt tünetmentessé váltak. Kórházba nem került senki. Az expozíciónak 111 fő (80 gondozott, 31 dolgozó) volt kitéve. A három intézményt azonos főzőkonyha látja el, ez alapján étel eredetű megbetegedések gyanúját valószínűsítik. 21 gondozott és két dolgozó székletmintájának vizsgálata negatív eredménnyel zárult, ugyanakkor fakultatív kórokozó irányában nem történtek vizsgálatok. Az élelmiszerbiztonsági hatóság által vett és vizsgált élelmiszerminták közül a gyorsfagyasztott petrezselyemzöldből **Bacillus cereus** ($1,6 \times 10^3$ cfu/g), az ételmintaként hűtőben tárolt burgonyapüréből **Clostridium perfringens** ($1,6 \times 10^2$ MPN/g) tenyésztett ki.

A héten **17 akut vírushepatitis** megbetegedést jelentettek, közülük hetet **hepatitis E**, hatot **hepatitis A** vírus okozott. Egy-egy megbetegedés háttérében **hepatitis B**, ill. **C vírust** igazolt a virológiai vizsgálat. Két megbetegedés etiológiája még tisztázatlan.

A **légúti fertőző betegségek** közül az év eleje óta jelentett **scarlatina** megbetegedések száma (1 718) közel negyedével volt több, mint a tavalyi év azonos időszakában. A **varicella** esetek száma (13 484) gyakorlatilag megegyezett az előző év első 12 hetében jelentettel. A **védőoltással megelőzhető fertőző betegségek** közül egy 68 éves nő és egy 73 éves férfi pertussis-gyanús megbetegedését jelentették, koruknál fogva mindketten oltatlanok. A diagnózis megerősítése illetve elvetése érdekében a vizsgálatok megkezdődtek.

A makói **kanyarójárványhoz** kapcsolódóan újabb megbetegedés gyanúját nem jelentették Csongrád megyéből. A héten további hat különböző területen összesen 6 kanyaró-gyanút észleltek, a virológiai vizsgálatok folyamatban vannak. Március 30-ig 67 betegnél diagnosztizáltak és jelentettek morbilli-gyanút, közülük 16 betegnél igazolták, 33 esetben a laboratórium kizárta a kanyaró diagnózisát, 18 esetben a vizsgálat még nem zárult le.

Ezen a héten az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **kilenc purulens meningitis** került a nyilvántartásba. Hármat **Streptococcus pneumoniae** okozott, **kettő** kórokozója **Staphylococcus** species volt. Négy megbetegedés etiológiájának meghatározása még folyamatban van. A **két meningitis serosa** diagnózissal bejelentett megbetegedés közül az egyik kórokozóját azonosította a laboratórium, amely **Streptococcus pneumoniae**-nek bizonyult. Egy **encephalitis infectiosa** megbetegedés került a nyilvántartásba, a kórokozó még ismeretlen.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsg@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

Dr. Szentés Tamás

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)